

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки»

за спеціальністю 051 Економіка

освітня кваліфікація: бакалавр з економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

 Л. Антошкіна / Лідія АНТОШКІНА/
(протокол № 8 від «21» 04 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з

«01» 09 2021 р.

(наказ № 18 від «21» 04 2021 р.)

м. Бердянськ, 2021 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН від 13.11.2018 р. № 1244.

Робоча група кафедри економіки і фінансів Бердянського університету менеджменту і бізнесу:

1. Юрченко Ю.Ю. – гарант освітньої програми, керівник робочої групи, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки і фінансів Бердянського університету менеджменту і бізнесу.

2. Горяча О.Л. – доцент кафедри економіки і фінансів, кандидат економічних наук, доцент.

3. Бритвенко А.С. – доцент кафедри економіки і фінансів, кандидат економічних наук, доцент.

Рецензії-відгуки зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів:

1. Кузмін А.Є. – директор ТОВ НВП «Азовхимпостач», м. Бердянськ.

2. Геннадій Клименко – директор фермерського господарства «Орхідея», Запорізька область, Бердянський р-н, село Шевченкове

4. Білоцерковець А.О. – представник студентського самоврядування, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка.

II Загальна характеристика

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 051 «Економіка» Освітня програма Економіка підприємства
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення та/або діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Академічні права	Може продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми у ЄКТС	- на базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.
---------------------------------	--

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються
----------------------------	--

	комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>К13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>К14. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері</p>

	<p>економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК 15. Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття.</p>
--	---

V Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

<ol style="list-style-type: none"> 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки. 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем. 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
--

11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
25. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття.
26. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.
27. Виконувати дослідження за встановленим замовленням.

VI Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація може здійснюватися у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний екзамен зі спеціальності 051 Економіка повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в економічній сфері із застосуванням теорій та методів економічної науки. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять

інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладах вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VII. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

- Закон України від 01.07.2014р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
- Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>];
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
- Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];

- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];

Інші рекомендовані джерела

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

- International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];

- ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>].

- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);

- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];

- Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];

- Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];

- Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].

- EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];

- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];

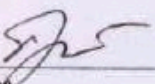
- TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].

Рекомендовано

Вченою радою факультету економіки, управління та інформаційних технологій

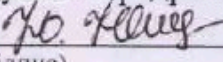
Протокол від « 19 » 04 2021 року № 9

Декан факультету економіки, управління та інформаційних технологій

(підпис)

к.е.н., доцент Оксана ГОРЯЧА
(ініціали та прізвище)

Завідувач кафедри економіки і фінансів

(підпис)

д.е.н., доцент Юлія ЮРЧЕНКО
(ініціали та прізвище)

Пояснювальна записка

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам
НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК 1		К1, К2		АВ1
ЗК 2	ЗН1, ЗН2			
ЗК 3	ЗН1, ЗН2	УМ1		
ЗК 4	ЗН2	УМ1		
ЗК 5	ЗН1		К1,К2	
ЗК 6			К1,К2	
ЗК 7		УМ1	К1	
ЗК 8	ЗН1	УМ1		
ЗК 9		УМ1		АВ1
ЗК 10	ЗН2			
ЗК 11	ЗН2	УМ1		АВ1
ЗК 12			К1,К2	
ЗК 13	ЗН2		К1	АВ1
ЗК 14		УМ1	К1,К2	АВ1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 1	ЗН	УМ1		
СК 2			К2	
СК 3		УМ1		
СК 4	ЗН2			
СК 5	ЗН1	УМ1		
СК 6		УМ1		
СК 7			К1	АВ1
СК 8				АВ1
СК 9	ЗН1			
СК 10		УМ1		АВ1
СК 11	ЗН1		К1	
СК 12			К1	АВ2
СК 13		УМ1		
СК 14	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК 15	ЗН1	УМ1	К1	АВ2

Таблиця 2

Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																														
		Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	+	+	+			+			+		+	+	+				+		+										+	+		
2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	+	+	+			+		+			+		+	+				+											+	+		+
3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,.	+			+	+	+											+			+	+											
4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	+	+		+	+		+								+	+		+		+	+									+	+	
5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами	+	+	+			+	+			+				+		+								+				+	+			

Програмні результати навчання	компетентність	Компетентності																											
		Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
(індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).																													
6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	+		+	+	+	+				+	+				+	+	+					+			+		+		+
7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	+		+					+							+		+	+	+		+		+				+		
8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	+			+			+							+					+		+	+		+		+			+
9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	+	+		+			+								+		+	+	+					+					
10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	+	+		+	+	+				+		+			+	+	+					+	+		+			+	
11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання	+	+					+		+		+					+			+			+	+	+				+	+

Програмні результати навчання	компетентність	Компетентності																													
		Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
соціально-економічних і трудових відносин.																															
12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	+		+		+					+	+	+	+		+		+										+	+		+	+
13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	+				+	+		+	+						+				+			+	+		+			+		+	
14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	+	+	+					+		+	+				+	+					+		+				+				
15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	+	+	+			+		+	+						+												+	+		+	+
16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	+			+	+					+			+							+			+			+					+
17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	+		+				+		+				+						+					+	+				+		
18. Використовувати нормативні та	+		+							+			+		+		+								+				+	+	

Програмні результати навчання	компетентність	Компетентності																											
		Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
правові акти, що регламентують професійну діяльність.																													
19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	+	+			+	+	+	+						+						+	+			+					+
20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.	+				+	+				+		+							+		+							+	
21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	+	+		+				+		+				+	+			+				+	+		+	+		+	
22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.	+		+						+			+		+											+	+	+	+	
23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	+		+	+						+	+		+	+				+								+			
24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.	+	+	+							+	+	+	+					+			+							+	+
25. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття.	+			+	+		+				+			+		+			+	+	+	+		+					+
26. Вміти працювати як самостійно,	+				+		+		+			+		+												+			+

Програмні результати навчання	КОМПЕТЕНТНІСТЬ	Компетентності																											
		Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
так і в команді.																													
27. Виконувати дослідження за встановленим замовленням	+			+	+	+							+	+						+		+							

2.1. Перелік компонент освітньої програми

на базі повної загальної середньої освіти

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкова частина			
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>			
ЗП 1.	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
ЗП 2.	Історія України	3	Екзамен
ЗП 3.	Аналітична економіка	3	Екзамен
ЗП 4.	Фізичне виховання (позакредитна дисципліна)	4,5	Залік
ЗП 5.	Філософія	3	Екзамен
ЗП 6.	Політекономія	5	Екзамен, курсова робота
ЗП 7.	Мікроекономіка	4	Екзамен
ЗП 8.	Макроекономіка	4	Екзамен
ЗП 9.	Історія економіки та економічної думки	5	Екзамен
ЗП 10.1	Вища математика	8	Залік, екзамен
ЗП 10.2	Теорія ймовірностей та математична статистика	5	Екзамен
ЗП 11.1	Оптимізаційні методи та моделі	3	Екзамен
ЗП 11.2	Економетрія	4	Екзамен
ЗП 12.	Правознавство	4	Екзамен
ЗП 13.	Безпека життєдіяльності	3	Екзамен
ЗП 14.	Інформаційні системи і технології	6	Залік, екзамен
	Всього за цикл:	63	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>			
ПП 1.	Економіка підприємства	10	Залік, екзамен, курсова робота
ПП 2.	Менеджмент	4	Екзамен
ПП 3.	Маркетинг	4	Екзамен
ПП 4.	Гроші та кредит	4	Екзамен
ПП 5.	Фінанси	4	Екзамен
ПП 6.	Бухгалтерський облік	4	Екзамен
ПП 7.	Економіка праці і соціально-трудова відносини	5	Екзамен
ПП 8.	Міжнародні економічні відносини	3	Екзамен
ПП 9.	Статистика	4	Екзамен
ПП 10.	Регіональна економіка	5	Екзамен
ПП 11.	Введення у спеціальність	4	Диф.залік
ПП 12.	Стратегія підприємства	4	Екзамен, курсова робота
ПП 13.	Планування і організація діяльності на підприємстві	4	Екзамен, курсова робота
ПП 14.	Економіка і організація інноваційної діяльності	4	Екзамен
ПП 15.	Проектний аналіз	5	Екзамен
ПП 16.	Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків	5	Екзамен
ПП 17.	Потенціал і розвиток підприємства	5	Екзамен
ПП 18.	Управління витратами	4	Екзамен
ПП 19.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	Екзамен
ПП 20.	Виробнича практика	6	Диф.залік
ПП 21.	Переддипломна практика	3	Диф.залік
ПП 22.	Підготовка кваліфікаційної роботи	18	
ПП 23.	Підсумкова атестація	3	Екзамен
	Всього за цикл:	117	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	

Вибіркова частина			
Вибірковий блок загальний 1-3 (ВБЗ)			
Обирає один блок з ВБЗ 1-ВБЗ 3			
ВБЗ 1.	Блок «Політологія II»	12	Диф.залік
ВБЗ 2.	Блок «Філософія II»	12	Диф.залік
ВБЗ 3.	Блок «Гуманітарний»	12	Диф.залік
Вибірковий блок загальний 4 -7 (ВБЗ)			
Обирає один блок з ВБЗ 4 - ВБЗ 6			
ВБЗ 4.	Блок «Економіко-математичні методи та моделі II»	12	Диф.залік
ВБЗ 5.	Блок «Інформатика II»	12	Диф.залік
ВБЗ 6.	Блок «Аналітичний»	12	Диф.залік
Всього за вибірковий блок загальний		24	
Вибірковий блок професійний 1-6 (ВБП)			
Обирає один блок з ВБП 1, ВБП 4			
ВБП 1.	Блок «Економіка підприємства II»	12	Диф.залік
ВБП 4.	Блок «Маркетинг II»	12	Диф.залік
Обирає один блок з ВБП 3, ВБП 6			
ВБП 3.	Блок «Бухгалтерський облік II»	12	Диф.залік
ВБП 6.	Блок «Аграрний бізнес»	12	Диф.залік
Обирає один блок з ВБП 2, ВБП 5			
ВБП 2.	Блок «Фінанси II»	12	Диф.залік
ВБП 5.	Блок «Менеджмент II»	12	Диф.залік
Всього за вибірковий блок професійний:		36	
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
Загальний обсяг освітньої програми:		240	

2.1.1. Перелік компонент освітньої програми
на базі ступеня «молодший бакалавр»
(освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкова частина			
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>			
<i>1.2. Цикл професійної і практичної підготовки</i>			
ПП 2.	Менеджмент	4	Екзамен
ПП 3.	Маркетинг	4	Екзамен
ПП 4.	Гроші та кредит	4	Екзамен
ПП 8.	Міжнародні економічні відносини	3	Екзамен
ПП 12.	Стратегія підприємства	4	Екзамен, курсова робота
ПП 13.	Планування і організація діяльності на підприємстві	4	Екзамен, курсова робота
ПП 14.	Економіка і організація інноваційної діяльності	4	Екзамен
ПП 15.	Проектний аналіз	5	Екзамен
ПП 16.	Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків	5	Екзамен
ПП 17.	Потенціал і розвиток підприємства	5	Екзамен
ПП 18.	Управління витратами	4	Екзамен
ПП 19.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	Екзамен
ПП 20.	Виробнича практика	6	Диф.залік
ПП 21.	Переддипломна практика	3	Диф.залік
ПП 22.	Підготовка кваліфікаційної роботи	18	
ПП 23.	Підсумкова атестація	3	Екзамен
	Всього за цикл:	81	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		81	
Вибіркова частина			
Вибірковий блок загальний 4 -6 (ВБЗ)			
Обирає один блок з ВБЗ 4 - ВБЗ 6			
ВБЗ 4.	Блок «Економіко-математичні методи та моделі II»	6	Диф.залік
ВБЗ 5.	Блок «Інформатика II»	6	Диф.залік
ВБЗ 6.	Блок «Аналітичний»	6	Диф.залік
	Всього за вибірковий блок загальний	6	
Вибірковий блок професійний 1-6 (ВБП)			
Обирає один блок з ВБП 1, ВБП 4			
ВБП 1.	Блок «Економіка підприємства II»	9	Диф.залік
ВБП 4.	Блок «Маркетинг II»	9	Диф.залік
Обирає один блок з ВБП 3, ВБП 6			
ВБП 3.	Блок «Бухгалтерський облік II»	12	Диф.залік
ВБП 6.	Блок «Аграрний бізнес»	12	Диф.залік
Обирає один блок з ВБП 2, ВБП 5			
ВБП 2.	Блок «Фінанси II»	12	Диф.залік
ВБП 5.	Блок «Менеджмент II»	12	Диф.залік
	Всього за вибірковий блок професійний:	33	
Загальний обсяг вибіркових компонент:		39	
Загальний обсяг освітньої програми:		120	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Завершальним етапом навчання здобувачів вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» є підсумкова атестація.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності рівня та обсягу знань, умінь та компетентностей здобувача вищої освіти, яка навчається за освітньою програмою, вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Підсумкова атестація проводиться після закінчення підготовки на певному ступені з метою оцінки знань та фактичної підготовленості до роботи за фахом відповідно до вимог освітньої програми. Підсумкову атестацію на рівні бакалавра здійснює Екзаменаційна комісія. До складання кваліфікаційного екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану. Підсумкова атестація проводиться у вигляді захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в економічній сфері із застосуванням теорій та методів економічної науки.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

№ п/п	Дисципліна	ІК	Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Обов'язкова частина																															
1.1. Цикл загальної підготовки (ЗП)																															
ЗП 1.	Українська мова за професійним спрямуванням	+					+							+																	
ЗП 2.	Історія України	+	+	+						+	+	+		+		+			+		+										
ЗП 3.	Аналітична економіка	+			+	+				+						+		+	+							+					
ЗП 4.	Фізичне виховання (позакредитна дисципліна)	+				+							+		+																
ЗП 5.	Філософія	+			+					+		+	+	+	+															+	
ЗП 6.	Політекономія	+	+			+				+							+		+												
ЗП 7.	Мікроекономіка	+			+	+				+							+			+										+	
ЗП 8.	Макроекономіка	+			+	+				+							+			+										+	
ЗП 9.	Історія економіки та економічної думки	+		+	+	+				+							+		+												
ЗП 10.1	Вища математика	+			+	+				+			+						+		+										
ЗП 10.2	Теорія ймовірностей та математична статистика	+			+	+				+			+						+		+										
ЗП 11.1	Оптимізаційні методи та моделі	+			+	+				+		+	+						+		+	+	+								
ЗП 11.2	Економетрія	+			+	+				+		+	+						+		+	+	+								
ЗП 12.	Правознавство	+	+			+				+		+	+	+	+					+											
ЗП 13.	Безпека життєдіяльності	+		+		+				+		+	+	+	+	+				+			+						+		
ЗП 14.	Інформаційні системи і технології	+	+		+	+				+	+	+										+									
1.2. Цикл професійної і практичної підготовки (ПП)																															
ПП 1.	Економіка підприємства	+	+		+	+	+										+			+		+	+	+		+	+	+		+	
ПП 2.	Менеджмент	+			+	+	+			+	+	+	+	+		+						+		+		+	+		+	+	
ПП 3.	Маркетинг	+	+		+	+	+			+					+				+		+						+				
ПП 4.	Гроші та кредит	+			+	+	+			+			+						+		+				+	+	+				
ПП 5.	Фінанси	+			+	+	+			+			+						+		+				+	+	+				
ПП 6.	Бухгалтерський облік	+			+	+	+			+								+			+	+	+		+						
ПП 7.	Економіка праці і соціально-трудові відносини	+			+						+		+	+				+			+	+	+	+	+	+				+	
ПП 8.	Міжнародні економічні відносини	+						+		+		+	+						+	+					+	+					
ПП 9.	Статистика	+			+					+									+		+	+	+	+	+	+					
ПП 10.	Регіональна економіка	+															+		+		+										
ПП 11.	Введення у спеціальність	+			+					+							+		+												
ПП 12.	Стратегія підприємства	+			+				+	+	+	+	+			+	+			+						+		+	+		

ПП 13.	Планування і організація діяльності на підприємстві	+	+		+	+												+		+				+	+	+	+	+	+			
ПП 14.	Економіка і організація інноваційної діяльності	+	+		+					+										+	+									+		
ПП 15.	Проектний аналіз	+			+	+					+									+	+										+	
ПП 16.	Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків	+			+	+		+		+	+									+								+	+	+	+	
ПП 17.	Потенціал і розвиток підприємства	+			+	+		+	+											+	+									+	+	
ПП 18.	Управління витратами	+			+	+		+												+	+							+		+		
ПП 19.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	+			+	+	+	+	+	+										+	+											
ПП 20.	Виробнича практика	+			+			+	+	+	+	+																	+	+	+	+
ПП 21.	Переддипломна практика	+			+			+	+	+	+	+																	+	+	+	+
ПП 22.	Підготовка кваліфікаційної роботи	+			+			+	+	+	+	+																	+	+	+	+
ПП 23.	Підсумкова атестація	+			+			+	+	+	+	+																	+	+	+	+

II Вибіркова частина за вибором студента (обирає 2 блоки)

2.1 Дисципліни циклу загальної підготовки (ВБЗ)

ВБЗ 1.	Блок «Політологія II»																															
ВБЗ 1.1	Основи демократії	+	+		+	+	+			+	+	+	+																			
ВБЗ 1.2	Вступ до політичної науки	+	+		+	+	+			+	+	+	+																			
ВБЗ 1.3	Політичні системи	+	+		+	+	+			+	+	+	+																			
ВБЗ 1.4	Міжнародні політичні відносини	+	+		+	+	+			+	+	+	+								+											
ВБЗ 2.	Блок «Філософія II»																															
ВБЗ 2.1	Релігієзнавство	+			+	+				+		+																				
ВБЗ 2.2	Логіка	+			+	+	+				+	+	+																+	+		+
ВБЗ 2.3	Етика	+			+						+		+							+												
ВБЗ 2.4	Соціологія	+			+						+		+																+			
ВБЗ 3.	Блок «Гуманітарний»																															
ВБЗ 3.1	Культура ділового спілкування	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+														+	+		+
ВБЗ 3.2	Діловодство	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+				+											
ВБЗ 3.3	Загальна психологія та професійна етика	+	+	+		+				+		+		+						+												
ВБЗ 3.4	Політологія	+	+	+						+		+		+															+			
ВБЗ 4	Блок «Економіко-математичні методи та моделі II»																															
ВБЗ 4.1	Прогнозування соціально-економічних процесів	+			+	+	+			+		+																	+	+	+	+
ВБЗ 4.2	Математичні методи і моделі в економіці	+			+	+				+		+																	+	+	+	+
ВБЗ 4.3	Прикладні методи аналізу економічної інформації	+			+	+				+		+																	+	+	+	+

ВБП 5.1	Самоменеджмент	+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+					+				+			
ВБП 5.2	Управління персоналом	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+		+					+		+			+		+
ВБП 5.3	Державне і регіональне управління	+			+	+	+	+					+				+						+			+				+
ВБП 5.4	Іміджологія	+		+	+	+	+			+	+		+	+	+		+													+
ВБП 6.	Блок «Аграрний бізнес»																													
ВБП 6.1	Аграрна політика	+			+	+			+	+			+				+				+	+		+		+				
ВБП 6.2	Стратегія розвитку аграрної сфери	+			+	+			+	+			+				+				+	+		+		+				
ВБП 6.3	Економіка сільського господарства	+			+	+			+	+			+				+				+	+		+		+				
ВБП 6.4	Аграрне право	+			+	+			+	+			+				+				+	+		+		+				

